

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

3 mei 2001

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heren **Robert Voorhamme, Lucien Suykens, Marc van den Abeelen, Eric Van Rompuy, Ludo Sannen en Chris Vandenbroeke** –

houdende wijziging van de wetsbepalingen inzake de slijterijen van gegiste dranken, samengeordend op 3 april 1953

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De horeca vertegenwoordigt een niet te verwaarlozen sector van de Belgische economie. De sector neemt ongeveer 3% van het BNP voor zijn rekening en telt ongeveer 120.000 ingeschreven werknemers. De horecasector is daarenboven een van de belangrijkste sectoren waar laaggeschoolden een betrekking vinden. In Vlaanderen alleen stellen cafés 12.000 mensen tewerk.

Elke economische sector die extra werkgelegenheid voor laaggeschoolden creëert, verdient extra aandacht. Zeker als het een sector met een sterk KMO-profiel betreft die bovendien een grote bijdrage levert tot het sterke sociale leven dat zo eigen is aan onze samenleving. De talrijke horecaken hebben naast hun primaire taken, die bestaan in het verstrekken van drank-, voeding en slaapgelegenheid, eveneens een sociale en culturele functie.

De cafésector wordt algemeen beschouwd als de economisch meest kwetsbare tak van de horeca. Nochtans bestaat er een grote financiële drempel om een café te openen, namelijk de zogenaamde openingstaks. Wie een café wil openen, moet vooraf een belasting betalen van driemaal de werkelijke of vermoedelijke jaarlijkse huurwaarde van de lokalen die dienen voor de slijterij, met uitsluiting van de lokalen of delen van lokalen die enkel dienen tot woning of tot andere doeleinden. Voor een éénmanszaak is die belasting eenmalig; voor de vennootschappen is ze slechts 15 jaar geldig. Na verloop van die periode moeten vennootschappen vijfjaarlijks een belasting betalen die gelijk is aan de helft van de openingstaks.

De volgende slijterijen moeten na verloop van vijftien jaar een vijfjaarlijkse belasting betalen :

- slijterijen toebehorend aan of gehuurd door brouwerijen of drankhandelaars, maar uitgebaat door andere personen, waar dranken worden verkocht die door hen vervaardigd zijn of in de handel worden gebracht;
- slijterijen die toebehoren aan kringen, maatschappijen of bijzondere verenigingen;
- slijters met rechtspersoonlijkheid.

Deze slijterijen moeten na vijftien jaar vanaf 1 januari van het jaar van de opening van de slijterij, een vijfjaarlijkse belasting betalen gelijk aan de

helft van de jaarlijkse huurwaarde van de lokalen die dienen voor de slijterij. De kleinhandelaars in geestrijke dranken moeten jaarlijks een belasting betalen, gelijk aan een vijfde van de huurwaarde van de lokalen die dienen voor de slijterij.

Bovendien bestaan er provinciale taksen op de dranklijterijen. Die provinciale taksen volgen volledig het statuut van de provinciale belastingen. Dit voorstel van decreet strekt ertoe een aantal wijzigingen aan te brengen aan de openingsbelasting.

Deze openingsbelasting is verschuldigd als men in een horecazaak sterke of gegiste dranken serveert zonder een maaltijd. De mogelijkheid om deze dranken te serveren, is reeds voldoende. Zo kunnen zelfs restaurants, tearooms en hotels onder deze bepaling vallen.

Voor cafés is de openingsbelasting een grote drempel die het "break-even-punt" van de onderneming ruim verlegt. De cafésector is de enige sector waar een zelfstandig ondernemer nog een fiscale drempel moet overwinnen om een zelfstandige activiteit uit te kunnen oefenen.

Wij menen dan ook dat de belasting om de volgende reden geen bestaansreden meer heeft :

1° Startende ondernemingen in arbeidsintensieve sectoren verdienen positieve impulsen. Dat impliceert dat louter financiële drempels als voorwaarde voor de toegang tot een beroepsactiviteit kunnen worden afgeschaft. De openingsbelasting fungeerde enigszins als rem op lichtzinnige besluiten tot opening van een café. Die bestaansreden is echter volledig voorbijgestreefd sinds de inwerkingtreding van het besluit van 21 oktober 1998 dat uitvoering geeft aan de programmawet van 10 februari 1998 ter bevordering van het zelfstandig ondernemen: sinds 1 januari 1999 moet elke startende KMO – hetzij als eenmanszaak, hetzij als vennootschap – die een activiteit wenst uit te oefenen waarvoor een inschrijving in het handelsregister is vereist, haar kennis van het bedrijfsbeheer kunnen bewijzen. Deze kennis wordt bewezen door het voorleggen van een getuigschrift van middenstandsopleiding of door beroepservaring. De financiële drempel is dus vervangen door een kwalitatieve waarborg: beheerskennis en managementvaardigheden zijn vandaag een noodzakelijke voorwaarde tot het verkrijgen van een vestigingsattest als ondernemer;

2° Veel startende caféhouders beschikken vanwege de grote bedragen van de openingsbelasting niet over voldoende financiële middelen om deze belasting zelf te betalen. Zij hebben geen andere mogelijkheid dan die openingsbelasting door een brouwerij of bierhandelaar te laten financieren. Dat leidt er in heel wat gevallen toe dat de caféhouder niet enkel die financiering terugbetaalt, maar dat hij bovendien verplicht is een exclusieve afnameverplichting voor bieren, frisdranken en drinkwater te aanvaarden. De exclusieve afnameverplichting zorgt ervoor dat hij zijn dranken duurder betaalt dan de vrije caféhouder. Door de invoering van een "nultarief" voor de openingsbelasting wordt de caféhouder minder afhankelijk van de brouwerijen;

3° De openingsbelasting is geen efficiënte belasting. Ze wordt niet vastgesteld op basis van de winst of omzet van de caféhouder en zijn draagkracht speelt geen enkele rol. Men kan zich daarenboven afvragen of die belasting een kosten-batenanalyse zou overleven. Kost de inning van en de controle op de openingsbelasting niet meer dan ze eigenlijk netto opbrengt? Volgens de ramingen van de federale begroting van het jaar 2000 zou de openingsbelasting zo'n 670 miljoen frank opbrengen, waarvan 370 miljoen aan het Vlaamse Gewest zou worden uitgekeerd. Bijna 100 ambtenaren van de administratie van de Douane en Accijnzen zouden zich bezighouden met de inning van de openingsbelasting. Daarenboven is deze betaalde belasting voor de caféhouder uiteraard een aftrekbare kost. Het is dus voor een deel een vestzak-broekzak-operatie tussen de gewestregeringen en de federale regering: de betaling van de openingsbelasting zorgt ervoor dat een caféhouder minder inkomstenbelasting hoeft te betalen.

De openingsbelasting wordt geregeld door de wetsbepalingen inzake de slijterijen van gegiste dranken, samengeordend op 3 april 1953. Ingevolge de artikelen 3, 3°, en 4 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten is de openingsbelasting op drankstijterijen een gewestelijke belasting geworden, waarvan de gewesten de aanslagvoet, de heffingsgrondslag en de vrijstellingen mogen wijzigen. Artikel 5 van die wet bepaalt ook dat de belasting aan de gewesten wordt toegewezen op grond van hun lokalisatie, dat is de plaats waar het lokaal "dienende tot slijterij" is gelegen.

Conform de bevoegdheidsverdeling, zoals neergelegd in de voormelde bijzondere financieringswet, zet dit voorstel van decreet de aanslagvoet van

zowel de openingsbelasting als de vijfjaarlijkse en jaarlijkse belasting op nul indien het lokaal dienende tot slijting op het grondgebied van het Vlaams gewest is gelegen. De toepassing van dit voorstel strekt zich niet uit tot betreffende belastingen die reeds werden betaald (en die in aanmerking zijn gekomen of zullen komen tot gedeeltelijke recuperatie via de inkomstenbelasting). Wel is het zo dat voor slijterijen waarvan de lokalen in het Vlaamse Gewest zijn gelegen en die in het verleden de openingsbelasting en in voorkomend geval de vijfjaarlijkse belasting hebben betaald, geen vijfjaarlijkse belasting meer zal verschuldigd zijn nadat de periode van respectievelijk vijftien of vijf jaar verstreken zijn.

Robert VOORHAMME
 Lucien SUYKENS
 Marc VAN DEN ABEELLEN
 Eric VAN ROMPUY
 Ludo SANNEN
 Chris VANDENBROEKE

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

In de wetsbepalingen inzake de slijterijen van geïstilleerde dranken, samengevoegd op 3 april 1953, gewijzigd bij de wetten van 6 juli 1967, 10 oktober 1967, 6 juli 1978, en het koninklijk besluit van 20 juli 2000, wordt een hoofdstuk Vbis, bestaande uit artikel 27bis, ingevoegd dat luidt als volgt:

"HOOFDSTUK Vbis

Bepalingen eigen aan het Vlaamse Gewest

Artikel 27bis

Voor de belastingen bedoeld in hoofdstuk III, bestaande uit de artikelen 8 tot 25ter, hoofdstuk IV, bestaande uit artikel 26, en hoofdstuk V, bestaande uit artikel 27, worden wat het Vlaamse Gewest betreft, de aanslagvoeten op nul gebracht. "

Artikel 3

Voor de slijterijen die op het ogenblik van de inwerkingtreding van dit decreet reeds geopend zijn en onderworpen zijn aan de bij artikel 26 van hetzelfde decreet ingestelde vijfjaarlijkse belasting, zijn de bij dit decreet gewijzigde bepalingen slechts van toepassing nadat de periodes van respectievelijk vijftien of vijf jaar verstreken zijn.

Robert VOORHAMME

Lucien SUYKENS

Marc VAN DEN ABEELEN

Eric VAN ROMPUY

Ludo SANNEN

Chris VANDENBROEKE
